

pedál

[pedal.jpg](#) [1]

[damper_pedal-sign2.png](#) [2]

[pedal_-dob.jpg](#) [3]

Láb**billentyű** [4]zet vagy lábnyomásra működő emelőszerkezet, amely a hangok zúgását vagy színezetét befolyásolja a **zongorá** [5]n, **vibrafon** [6]on, **cimbalmon**. [7]

A **hárfa** [8] és az **üstdob** [9] tartozékaként a **húr** [10]ok, illetve a hártya feszességének módosításával a **hangmagasság** [11]ot változtatja meg.

Az **orgona** [12] lábnyomásra működő, keményfa **klaviatúra** [13]ja kb. 30 **basszus** [14]-hangból álló **skálá** [15]t foglal magában.

Régen készítettek billentyűs hangszereket, melyeknek akár nyolc pedálja is volt.

A 19. század közepétől a zongorák általában két pedállal vannak felszerelve. A jobboldali (forte, vagy **damper** [16]) pedál a hangfogókat felemeli a húrozatról és ettől gazdagabb, erősebb és hosszabb lesz a hangzás. A baloldali (toló vagy piano)pedál redukálja a hangerőt. Egyes konstrukcióknál (pl. Steinway) van harmadik, középen elhelyezkedő **sustaining** [17] (hanghosszabbító) pedál is, ami az éppen leütött hang(zat) elkülönített kitartására szolgál.

(*Liszt Ferenc a **zongora** [18] lelkének a jobb, (forte)pedált tartotta.*)

Használatukat a kottában pedáljelzésekkel lehet előírni, de a helyes pedáltechnikát kevesen tudják alkalmazni.

A pedál használata szempontból a zongoristák két fő csoportra oszthatók: vannak, akik végig padlógázzal játszanak és még a szünetet is zengetik, mások véletlenül sem lépnek rá.

“The more I play, the more I am convinced the pedal is the soul of the pianoforte!”

Arthur Rubinstein

“....abusing the pedal is only a means of covering up a lack of technique, and that making a lot of noise is a way to drown the music you’re slaughtering!”

Claude Debussy

.

[What Do the 3 Pedals on a Piano Do?](#) [19]

[Mysteries of the Sustain Pedal](#) [20]

.

A hárfa pedáljai:

Tamás megjegyzései: [[Pedál]]: A bass line that stays mainly on one note (or its octaves) under several changes of harmony. Also pedal-point. The most typical situation is when a dominant pedal (bass on V) underlies a turnaround progression like I - VI - ii - V. The root of the I chord can also act as a pedal.

Forrás webcím: <https://www.zenci.hu/szocikk/pedal>

Hivatkozások:

- [1] <https://www.zenci.hu/sites/www.zenci.hu/files/kep/09/pedal.jpg>
- [2] https://www.zenci.hu/sites/www.zenci.hu/files/kep/09/damper_pedal-sign2.png
- [3] https://www.zenci.hu/sites/www.zenci.hu/files/kep/09/pedal_-dob.jpg
- [4] <https://www.zenci.hu/szocikk/billentyu>
- [5] <https://www.zenci.hu/szocikk/zongora>
- [6] <https://www.zenci.hu/szocikk/vibrafon>
- [7] <https://www.zenci.hu/szocikk/cimbalmon>
- [8] <https://www.zenci.hu/szocikk/harfa>
- [9] <https://www.zenci.hu/szocikk/ustdob>
- [10] <https://www.zenci.hu/szocikk/hur>
- [11] <https://www.zenci.hu/szocikk/hangmagassag>
- [12] <https://www.zenci.hu/szocikk/orgona>
- [13] <https://www.zenci.hu/szocikk/klaviatura>
- [14] <https://www.zenci.hu/szocikk/basszus>
- [15] <https://www.zenci.hu/szocikk/skala>
- [16] <https://www.zenci.hu/szocikk/damper>
- [17] <https://www.zenci.hu/szocikk/sustaining>
- [18] <https://www.zenci.hu/.../szocikk/zongora>
- [19] <https://www.musicnotes.com/now/tips/what-do-the-3-pedals-on-a-piano-do/?fbclid=IwAR3ncBY5ciW-16uijCyisrH8G1rbuvvgjdlWFIxdcVMH9-OpBzzjCIm6UDAw>
- [20] http://www.interlude.hk/front/mysteries-sustain-pedal/?fbclid=IwAR3kleUqxpgMWOgIFcvgN-6B0QCin7RMMMM7_Wxj9FqYGfQn3Mdd21iEEEU